

EMD-bulletin

– nytt fra menneskerettsdomstolen i Strasbourg

Nr. 7 År 2017 Dato 29. august Utgiver Norsk senter for menneskerettigheter

I juli ble det avsagt én kategori 1-avgjørelse mot Portugal. Videre ble det i HUDOC publisert én kategori 1-avgjørelse mot Storbritannia, avsagt i juni. Det ble ikke avsagt noen avgjørelser mot Norge i juli.

Månedens utvalgte: **CASE OF MOREIRA FERREIRA v. PORTUGAL (no. 2)**

Date: 11/07/2017 **Application no.:** 19867/12

Articles: 6; 6-1; 35; 35-3-a; 46; 46-1; 46-2

Conclusion: Preliminary objection dismissed (Article 35-3-a - Ratione materiae); Remainder inadmissible (Article 35-3-a - Ratione materiae); No violation of Article 6 - Right to a fair trial (Article 6 - Criminal proceedings - Article 6-1 - Access to court - Criminal charge - Fair hearing)

Saken omhandler:

Spørsmålet er om det utgjorde krenkelse av artikkel 6 da de nasjonale domstoler nektet å behandle saken på nytt etter at det var fastslått krenkelse av artikkel 6 i Domstolen.

Fakta:

Klageren er en portugisisk statsborger. I etterkant av en krangel ble klageren tiltalt og dømt for truende atferd. Klageren ble i 2007 dømt til å betale en bot på 640 euro samt erstatning til de fornærmede. Klageren anket dommen og ankedomstolen hadde hovedforhandling uten at klageren ble hørt i saken. Ankedomstolen opprettholdt tingrettens dom, men reduserte boten til 530 euro. Klageren brakte saken inn for Domstolen i april 2008. Hun hevdet at hennes rett til rettferdig rettergang etter artikkel 6 var krenket som følge av at hun ikke hadde blitt hørt i ankesaken. Domstolen ga klageren medhold. I etterkant av domfellelsen innsendte staten en handlingsplan til Ministerkomiteén hvor det fremgikk hvordan staten skulle fullbyrde dommen. Som en del av handlingsplanen skulle klageren få erstatning og staten skulle samtidig åpne for kontradiksjon i ankedomstolen når det gjaldt skyldspørsmålet og straffeutmålingen. Det ble imidlertid ikke utviklet konkrete, nasjonale planer om en reform av straffeprosesslovgivningen. Klageren tok saken til Høyesterett med påstand om at dommen avsagt av ankedomstolen ikke var i overensstemmelse med Domstolens dom fra 2011. Høyesterett nektet å behandle saken på nytt. De slo fast at det ikke var uoverensstemmelse mellom dommene ettersom den manglende kontradiksjonen kun hadde vært et resultat av et avvik fra ordinære prosessuelle regler.

Klageren brakte saken inn for Domstolen den 30. mars 2012.

Norsk senter for menneskerettigheter

Redaktør **Kjetil Mujezinović Larsen**

Kompilasjon og redaksjonsassistent **Eva Linn Oksavik og Vilde Hauan**

Kontakt & abonnement c.b.astrup@nchr.uio.no

Anførsler:

Klageren hevdet at staten krenket hennes krav på rettferdig rettergang etter artikkel 6. Hun viste til at Høyesterett hadde nektet å revurdere dommen mot henne etter at Domstolen i kammer hadde konkludert med krenkelse. Videre anførte klageren at artikkel 46 var krenket ettersom staten ikke hadde lyktes i å gjennomføre individuelle tiltak for å bøte på krenkelsen som var fastslått i første omgang.

Staten imøtegikk klagerens anførsler og anførte samtidig at saken måtte avvises. For det første fordi det lå utenfor Domstolens kompetanse å føre tilsyn med eller behandle saker om medlemsstatenes fullbyrdelse av dommen jf. artikkel 46. Og for det andre fordi artikkel 6 ikke fikk anvendelse i saken.

Domstolens vurderinger:

Domstolen tok først stilling til om saken kunne fremmes. Først vurderte Domstolen om den hadde kompetanse til å behandle saken uten å gjøre inngrep i statens eller Ministerkomitéens kompetanse etter artikkel 46. Det hører til statens kompetanse å etterleve dommen, og til Ministerkomitéens kompetanse å føre tilsyn med fullbyrdelsen av dommen. Domstolen bemerket at selv om foreliggende sak henger sammen med iverksettelsen av dommen som Domstolen traff i 2011, omhandler den ikke iverksettelsen som sådan, men prosessen knyttet til Høyesteretts nektelse av å behandle saken. Anførselen om manglende rettferdighet i Høyesteretts beslutningsprosess utgjorde således ny informasjon i forhold til Domstolens første avgjørelse. Følgelig kunne Domstolen behandle saken uten å gjøre inngrep i statens eller Ministerkomitéens kompetanse etter artikkel 46.

Deretter behandlet Domstolen anførselen om at saken måtte avvises fordi artikkel 6 ikke fikk anvendelse. Domstolen bemerket at den nasjonale straffeprosesslovgivningen ga klageren en mulighet til å få prøvd gyldigheten av hennes domfellelse etter at det var avsagt dom hos EMD. En slik prøvelse var mulig på visse vilkår, blant annet dersom nye fakta i saken hadde fremkommet eller ved brudd på materielle eller prosessuelle regler. For å avgjøre om saken skulle vurderes på nytt sammenlignet Høyesterett grunnlaget for domfellelse før og etter at Domstolen hadde konkludert med krenkelse. Denne vurderingen innebar likevel en viss revurdering av saken, og denne vurderingen var bestemmende for hvorvidt det forelå grunnlag for straffesiktelse. Sett i lys av omfanget av Høyesteretts vurdering kom Domstolen til at prosessen burde anses som en forlengelse av prosessen i 2007, hvor Høyesterett i begge omganger fokuserte på avgjørelsen av om det forelå grunnlag for straffesiktelse. Derfor kom Domstolen til at prosessen i Høyesterett gjaldt avgjørelse av en straffesiktelse. Artikkel 6 fikk

§ Article 6 – Right to a fair trial

1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice.

[...]

følgelig anvendelse. Statens anførsel om at Domstolen manglet kompetanse til å behandle saken ble derfor avvist. Saken ble fremmet til behandling.

Videre gikk Domstolen over til realitetsavgjørelsen. Det følger av konvensjonspraksis at en nasjonal avgjørelse ikke anses som vilkårlig med mindre avgjørelsen mangler begrunnelse eller dersom begrunnelsen er bygget på vesentlige mangler. Domstolen bemerket at spørsmålet i saken var om Høyesteretts begrunnelse etterkom konvensjonens krav etter artikkel 6. Domstolen bemerket videre at verken artikkel 6 eller noen andre av konvensjonens bestemmelser forplikter staten til å gi begrunnelse for beslutninger som går ut på å nekte ekstraordinære rettsmidler. I foreliggende sak hadde Høyesterett gjengitt hovedargumentene i sin begrunnelse. Domstolen fant at Høyesteretts tolkning, som ikke ga hjemmel for en revurdering av saken, ikke var vilkårlig da den bygget på fast rettspraksis. Domstolen kom etter dette til at Høyesteretts nektelse av å gjenåpne saken for revurdering ikke var vilkårlig. Følgelig forelå ingen krenkelse av artikkel 6.

Til slutt vurderte Domstolen klagerens anførsel om krenkelse av artikkel 46. Klageren viste til at staten hadde mislykkes i å iverksette individuelle tiltak ved fullbyrdelsen av Domstolens dom. Domstolen bemerket at anførsler om medlemslandenes etterfølgelse av Domstolens avgjørelser faller utenfor Domstolens jurisdiksjon dersom de ikke reises etter prosedyrene som fremgår av artikkel 46(4) og artikkel 46(5). Da dette ikke var tilfellet i denne saken, la Domstolen til grunn at den ikke hadde kompetanse til å avgjøre denne anførselen.

Norsk sammendrag på Lovdata.no

Kategori 1-avgjørelser fra EMD: Juni

HARKINS v. THE UNITED KINGDOM

Date: 15/06/2017 **Application no.:** 71537/14

Articles: 3; 6; 35; 35-2-b; 35-3-a

Conclusion: Inadmissible

The case concerned the extradition of a British national to the United States of America (USA) to face trial for first-degree murder.

Mr. Harkins, the applicant, complained that his extradition to the USA would violate Articles 3 (inhuman or degrading treatment) and 6 (right to a fair trial) of the European Convention of Human Rights, because if convicted in Florida he would face a mandatory sentence of life in prison without the possibility of parole. In its decision in the case today the European Court of Human Rights has declared both complaints inadmissible. The decision is final. The Court also decided that the interim measure (under Rule 39 of the Rules of Court) indicating to the UK Government that it should stay Mr. Harkins' extradition is to be lifted.

Har du kommentarer
eller spørsmål? Send
mail til:
c.b.astrup@nchr.uio.no

This is the second time Mr. Harkins has applied to the European Court with regard to his extradition. In 2012, in the judgment *Harkins and Edwards v. the United Kingdom*, the Court found that his extradition would not violate Article 3 of the European Convention. However, Mr. Harkins was not extradited and following the subsequent ECtHR judgments in *Vinter and Others v. the UK*¹ and

*Trabelsi v. Belgium*² he argued before the national courts that developments in the Court's Article 3 case-law on life sentences without the possibility of parole were such as to require the re-opening of the proceedings. The UK courts refused to re-open the proceedings and, in this second application to the Court, Mr. Harkins, relying on the Court's recent case-law, once again complained that his extradition would breach his rights under Article 3 of the Convention.

The Court held that Mr. Harkins' complaints under Article 3 should be declared inadmissible as they were "substantially the same" (within the meaning of Article 35 § 2 (b) of the Convention) as the Article 3 complaint considered by it in 2012. In reaching this conclusion, the Court rejected Mr. Harkins' argument that the development of its case-law in the *Vinter* and *Trabelsi* cases could constitute "relevant new information" for the purposes of Article 35 § 2 (b). To find otherwise would undermine the principle of legal certainty and undermine the credibility and authority of the Court's judgments.

As concerned Mr. Harkins' complaint under Article 6, the Court concluded that the facts of the case did not disclose any risk that Mr. Harkins would suffer a flagrant denial of justice.

Norsk sammendrag på [Lovdata.no](http://lovdata.no)

*

*

*

+ Nyttige lenker

- Hudoc: EMDs database over egne avgjørelser
- Lovdata: EMD-sammendrag på norsk
- Informasjon om klage til EMD
- EMD-bulletins internettsider
- [Oversikt over EMD-dommer mot Norge](#)
- Norsk senter for menneskerettigheters bibliotek